

Μάχη ἐν Λαδῇ, φθορά τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, καὶ ἄλωσις τῆς Μιλήτου, καὶ πάσης τῆς Ἰωνίας.

β. ιε'. Ἐμπροσθεν τῆς Μιλήτου εἶναι μία μικρὰ νῆσος Λαδῆ τότε καλουμένη. Ἐκεῖ τοῖσιν συναθροισθεὶς ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, περιτάχθη ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς. Καὶ τὸ μὲν πρὸς ἀνατολὰς κέρας εἶχον οἱ Μιλήσιοι. Μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ Πριηνεῖς· ἔπειτα οἱ Μιούνητιοι, καὶ καθεξῆς οἱ Τηῖοι, Χίοι, Ἐρυθραῖοι, Φωκαεῖς, Λέσβιοι, καὶ τέλος οἱ Σάμιοι, ἔχοντες τὸ πρὸς δυσμὰς κέρας. Οἱ Χίοι ἄρα εἶχον τὸ κέντρον.

β. ις'. Ἐλθόντες δὲ οἱ κρατηγοὶ τῶν Περσῶν πλησίον τῆς Μιλήτου, μὲ τὸν στόλον καὶ μὲ τὸ πεζόν, καὶ μαθόντες τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἑλληνικῶν τριηρῶν, ἐβουλεύθησαν νὰ συγκροτήσωσι μάχην, ἀλλ' ἐδοκίμαζον, νὰ διαιρίσωσιν αὐτοὺς πρῶτον· ἐπειδὴ οἱ Ἴωνες ἐνίκησαν τοὺς Φοίνικας πρότερον ἐν τῇ Κύπρῳ. Συνάξαντες τοῖσιν τοὺς ἐξωρισμένους τυράντους τῶν Ἰώνων, οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰς τὸ κρατάριον αὐτῶν, ὡς εἴρηται, εἶπον, νὰ πύμψη ἕκαστος πρὸς τοὺς πο-

λίτας αὐτοῦ, ὑποσχομένους ἀμνηστῆσαν τῶν πα-
 ριθλέντων, ἂν αὐτομολήσουσιν εἰς τοὺς Πέρ-
 σας. Ἄν ὅμως μένουσιν ἐκεῖ, καὶ νικηθῶσι,
 πέμπονται εἰς τὴν Περσίαν αἰχμάλωτοι. Ἐ-
 μήνυσαν οὖν αὐτά τε, καὶ ἄλλας πολλὰς βαρβα-
 ρικὰς σπειλάς τὴν νύκτα μυσικῶς· ἀλλὰ δὲν
 εἰσὶν κλύθησον.

§. ιζ'. Οἱ δὲ Ἴωνες συνεβουλεύοντο περὶ
 τοῦ κινδύνου ἐν τῇ Λαδῇ, καὶ τότε εἶπεν ὁ
 Διονύσιος, στρατηγὸς τῶν Φωκασέων, ὅτι ἀνδρώ-
 σωσιν αὐτῇ τὴν στρατηγίαν, καὶ πείθονται,
 οἱ Πέρσαι δὲν δείχονται μάχην· καὶ ὅν θελήσω-
 σι, νικῶνται εὐκέρως. Ἄν τοίνυν θιλήσωσι, νὰ
 ὑποφέρωσιν ἑλίγην ἡμερῶν κόπους, ἀλασμη-
 θάνουσιν ἐλευθερίαν πολυχρόνιον. Πειθθέντες
 οὖν ἔδωκαν αὐτῇ τὴν στρατηγίαν. Μετὰ δὲ ταῦ-
 τα, ἐγύμναζεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῆς συ-
 μαχίας καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Τοῦτο δὲ ἐγένε-
 το ἑπτὰ ἡμέρας· ἐπειδὴ οἱ Πέρσαι δὲν ἤρχον-
 το εἰς μάχην. Ἐπειτα ἐβασίθησαν οἱ Ἴωνες,
 ἀσυνήθιστοι ὄντες εἰς τοὺς τοιοῦτους κόπους,
 ὥς ἐλεγον, καλῆτερον νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τοὺς
 Πέρσας, παρά νὰ ὑποφέρωσιν οὕτω. Καὶ οὕτω
 συνίδη, πολλὴ ταραχὴ εἰς τὸ στρατόπεδον. Ταί-

το δὲ βλίπουτες οἱ ναύαρχοι τῶν Σαμίων, εἰ-
δείχθησαν τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ τυράννου αὐτῶν.

§. ιη'. Ταῦτα τοίνυν περιέμενον οἱ Πέρ-
σαι, καὶ τούτων γενεαίμων, ἔπλευσαν εἰς
αὐτοὺς. Ἀντιπαρετάχθησαν μὲν καὶ οἱ Ἕλ-
ληνες, ἀλλ' ἐνέβη εἰς τὴν ὄρχην τῆς μάχης,
ἔφυγον οἱ Σάμιοι εἰς τὴν Σάμον, ἐκτὸς εὐδε-
κα τριήρων, τῶν ὁποίων οἱ τριήραρχοι μὴ
πειθόμενοι εἰς τοὺς στρατηγοὺς, ἔμειναν καὶ ἐ-
πολέμησαν γενναίωτατα. Ὅθιν ὑστέρων οἱ Σάμιοι
ἔστησαν σήλην εἰς τὴν ὄγοράν, καὶ ἔγραψαν τὰ
ούόμενα αὐτῶν. Ἰδόντες δὲ καὶ οἱ Λέσβιοι -οὺς
Σαμίους φεύγοντας, ἔφυγον καὶ αὐτοί, καὶ
ἄλλοι πολλοί, καὶ ἔμειναν οἱ Χίοι καὶ ἄλλοι
τινές. Ἐπολέμησαν μὲν ἡρωϊκῶς οἱ μείναν-
τες, καὶ μάλιστα οἱ Χίοι εὐδειξαν ἔργα ὑπέρ-
λαπρα ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἔλαβον καὶ πολλὰς
τριήρεις τῶν Περσῶν· ἀλλ' ἐνέκρησε τὸ πλῆ-
θος, ὡς ἀνεχώρησαν, σφ' οὗ ἀπώλεσαν τὰς
πλείστας τριήρεις. Καταδιωκόμενοι δὲ οἱ Χίοι
ὑπὸ τῶν Περσῶν, ἐξῆλθον εἰς τὴν Μοκάλην,
ὅσοι εἶχον διαφθαρούσας τὰς τριήρεις, καὶ ἀνέ-
βαινον διὰ ξηρᾶς πρὸς τὴν Ἐξέσον, ὅπου ἐ-
πλησίασαν τῆς νύκτα, ὅτε εὐώρταζον αἱ γυναί-
κεις.

κεις τῶν Ἐφείων τὴν ἐρρηγὴν τῶν Θισμορίων. Οἱ δὲ Ἐφείσιοι μὴ γνωρίζοντες αὐτοὺς, ἐνόμισαν, ὅτι εἶναι κλέπται. Ὅθιεν ὤρμησαν, καὶ τοὺς ἐφόνευσαν ὅλους. Ὁ δὲ Διουύσιος ὁ Φωκαεὺς βλέπων τὴν πληγὴν τῶν Ἰώνων ἀθεράπευτον, λαμβάνει τρεῖς τρήρεις τῶν ἐχθρῶν, καὶ φεύγει εἰς τὴν Φοινίκην. Εὐρῶν δὲ τινα πλοία ἐμπορικὰ, ἔλαβεν ἄπειρα χρήματα ἐξ αὐτῶν, ἔπειτα τὰ εἰδύλια, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Σικελίαν, ἔνθα ἐγένετο λησῆς. Ἑλληνας ὅμως οὐκ ἐπείραξεν, ἀλλὰ μόνου τοὺς Τυρρηνούς καὶ Καρχηδονίους.

§. 19. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπολιορκήσεν τὴν Μίλητον, οἱ Πέρσαι κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν, ἔχοντες παντοίας μηχανὰς πολιορκητικὰς. Τέλος δὲ διεῖρήξαν τὸ τεῖχος, καὶ ἔπεισεν ἡ πόλις εἰς ὄλεθρον ἀνάγκασεν. Ἐπειδὴ τοὺς μὲν ἄνδρας κατέσφαξαν τοὺς πλείους, τὰς δὲ γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἔλαβον αἰχμαλώτους εἰς τὴν Περσίαν. Ἐπέμψε δ' αὐτοὺς ὁ Δαρειος, νὰ κατοικήσωσιν εἰς τὴν πόλιν Ἀμπνημπλησίου τοῦ Περσικοῦ κόλπου, καὶ τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ. Καὶ οὕτω κατερημώθη ἡ Μίλητος, καὶ ἔμειναν οἱ Πέρσαι ἐγκάτοικοι τῆς πόλεως.

καὶ τῶν περὶ αὐτὴν τόπων· τὴν δὲ λοιπὴν χώ-
 ρον εἶδον πρὸς τοὺς Κάρους καὶ Πηδάσεις. Αὕτη
 εἶ ἡ οἰκτρὰ ἀλώσις τῆς Μιλήτου γίνετο μί-
 γμα πάθος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὥστε δὲν ἤ-
 θελον εὐὰ ὑπερῶσαι λόγον περὶ αὐτῆς. Ὅθιεν ἐξη-
 μίωσαν χιλίας δραχμὰς τὸν Φρύγιον· ἐπειδὴ
 ἐγραψέ τεσπρωδίον τῆς ἀλώσεως, Μιλήτου ἄ-
 λωσις ἐπιγραφεμένη, καὶ παρέστησεν αὐτὴν
 εἰς τὰς Ἀθήνας (α), εὐθα ἐκλαυσαν καὶ ἐλυ-
 πήθησαν· πάντες οἱ θεαταί· ὅθιεν δὲν εἰδόθη
 πλείον ἄδεια, εὐὰ παραθήσῃ τὸ δράμα, ἵνα μὴ
 ἀναμιμνήσκῃ τὸ τοιοῦτον πάθος· διότι ἡ Μί-
 λητος ἦτον ἀποικία τῶν Ἀθηναίων. Τοιαύτη
 ἄρα γίνετο ἡ ἐν Λαδῆ μάχη, καὶ ἡ ἄλωσις
 τῆς Μιλήτου ἐξ χρόνου μετὰ τὴν ἐπαναστα-
 σιν.

δ. κ'. Οἱ δὲ Σάμιοι, ὅσοι εἶχον κτήμα-
 τα καὶ πλούτη, δὲν εἰδέχοντο τὴν προδο-
 σίαν τῶν ερατηγῶν αὐτῶν, ἀλλ' εὐθύς μετὰ
 τὴν μάχην ἐβουλεύοντο εὐὰ φύγειν, πρὶν εἰλ-
 θῇ ὁ τύραννος αὐτῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ και-
 ρὸν ἐπεμπον οἱ Ἰσχυκλαῖοι τῆς Σικελίας, παρακι-

(α) Πρ. κρ. 497.

νεῦντες τούς Ἴωνας, νὰ ἐλθῶσιν εἰς τὴν Σικελίαν, νὰ κατακλήσῃσιν εἰς τὴν Χαλκίην Ἀκτὴν καλουμένην, εἰς ἀποφυγὴν τῆς δουλείας. Ὄθιεν ἦλθον οἱ Σάμιοι οὗτοι, καὶ ὅσοι τῶν Μιλησίων ἀπέφυγον τὴν σφαγὴν καὶ ἀχμαλώσιον, καὶ εὐρύεις καιρὸν ἀρμόδιον, βοηθούμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰπποκράτους τυράννου τῆς Γέλας, ἐκυρίευσαν τὴν Ζάγκλην (α), ἣτις ὠνομάσθη ὕστερον Μισσήνη, καὶ ἐδίωξαν τὸν τύραννον αὐτῆς. Ὁ τύραννος οὗτος ὠνομάζετο Σκύθης, καὶ διωχθεὶς, κατέφυγεν εἰς τοὺς Πέρσας, εἰς τὸ κοινὸν καταφύγιον τῶν τυράννων, καὶ ἐκεῖ ἐτελεύτησεν. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπεμψαν μὲ τὸν εὐλοῦν τῶν Φοινίκων τὸν Λιάκην, τύραννον εἰς τὴν Σάμον, τὸν υἱὸν τοῦ Συλασώντος, τὸν μίγρον προδότην τῶν Ἰώνων, καὶ δοῦλον πιστὸν τῶν Περσῶν. Ἐπειτα δὲ ἐκυρίευσεν τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Χαρίας καὶ Ἰωνίας, ἄλλας μὲν μὴ πολιορκίαν, ἄλλας δὲ μὲ τὸν φόβον τοῦ ἀνδραποδισμοῦ, καὶ τοῦ ἐμπρησμοῦ, ἔχουτες κήρυκα τὴν δυσυχίαν τῶν Μιλησίων. Μόνον ἡ πόλις τῶν

(α) Πρ. κρ. 548.

Σαμίον καὶ τὰ Ἱερὰ αὐτῶν ἔμειναν ἀβλαβῆ,
διὰ τὴν προδοσίαν τῶν στρατηγῶν· οἱ δὲ πόλεις
τῆς Ἰωνίας καὶ τὰ Ἱερὰ κατεσκημώθησαν, καὶ
κατελάησαν ὅπουτα.

β. κα'. Ὁ δὲ Ἰσλαῖος, ὅστις εἶχε τότε
ἔλθον εἰς τὸν Ἑλλησποντον ὑποχείριον, καὶ διέτρι-
βεν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἀφ' οὗ ἔμαθε τὴν δυ-
συχίαν τῶν Ἰώνων, ἀρῆκεν ἐκεῖ ἐπίτροπον εἰς
Ἀθηνῶν Βισόλην· αὐτὸς δὲ λαβὼν μόνον
τοὺς Λεσφίους, ἦλθεν εἰς τὴν Χίον, καὶ ἐκυ-
ρίωσεν αὐτὴν, ἀφ' οὗ ἐγένευσεν πολλοὺς τῆς
στρατιᾶς. Ἦσαν ὅμως οἱ Χίοι τότε εἰς ἄκραν
ὀδυσμίαν, Θάλην, καὶ ἄθυμιν, διὰ τρεῖς με-
γάλας ἀλλεπολλήλους δυσυχίας. Ἐπειδὴν ἔπεμ-
ψαν πρότερον εἰς τοὺς Δελφοὺς χορὴν ἑκατῶν
νέων, καὶ ἐπέστρεψαν μόνον δύο· οἱ δ' ἄλλοι
ἀπέθανον καθ' ἑθὺς ὑπὸ νόσου ἐπιδημικῆς. Μισ-
θολίγην δὲ ἔπεισε τὸ σχολαίον, ἐν ᾧ ἦσαν ἑκα-
τὸν εἴκοσι παῖδες τῶν πολιτῶν, καὶ εἰς μύθου
ἐσώθη· οἱ δ' ἄλλοι ἐφρονεύθησαν ὅπαντες.
Ἐπειτα δὲ συνέβη ἡ δυσυχία ἐν τῇ ναυμαχίᾳ,
ἐνθ' αὖτις εἶχον ἑκατὸν τριήρεις, καὶ τεσσαρσέκον-
τα πολιτὰς ἐκλεκτοὺς ἐν ἑκάστῃ, ὡς ἐκεῖ ἦ-

του τὸ ἄνθος καὶ τ' δύναιμις τῆς Χίου. Διὰ τοῦτο ἄρα ἐκυρίευσεν αὐτὴν ἐνκόλως ὁ Ἰσραΐτης.

δ. κβ'. Συνάξας δὲ ἐράτευμα ἐκείθεν Ἰώνων καὶ Αἰολέων, ἦλθε καὶ ἐπολιόρχησε τὴν Θάσον. Ἀλλὰ μεθῶν, ὅτι ὁ εὐλος τῶν Φοινικῶν ἔπλευσεν ἐκ τῆς Μιλήτου πρὸς τὴν ἄλ-
λην Ἰωνίαν, ἀφῆκε τὴν Θάσον ἀπήρητον, καὶ ἐπέρασεν εἰς τὴν Λέσβον, καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν Μυσίαν, ἵνα συνάξῃ τὸν σίτον ἐκ τῆς Ἀταρ-
νιτιδος γῆρας τῶν Χίων, ὡς προείρηται. Ἐ-
τυχε δὲ ἐκεῖ ὁ ἐρατηγὸς τῶν Περσῶν Ἄρπε-
γος, ἔχων ἐράτευμα πολὺ, καὶ μάστιγα Ἰππικόν.
Οὗτος τοίους ὀρμύσας, συνεκρότησε μόχνην κρε-
τερὰν ἐν τῇ Μαλήνῃ τῆς Ἀταρνιτιδος γῆρας,
ἔθθα ἐντρέπησαν οἱ Ἕλληες, ὑλίγοι ὄντες, καὶ
οἱ πλείους αὐτῶν ἐφρονεύθησαν, καταδιωκόμε-
νοι ὑπὸ τοῦ Ἰππικῆ. Τούτων οὖν γινομένων,
εἰδὼκέ τις Πέρτης τὸν Ἰσραΐτην, ὄγνοῦν, ὅτι
ἦτον ἐκεῖνος. Φθάσας δὲ αὐτὸν, ἦλθε πρὸς τὸν
φρονεῦτην. Ἀλλ' ἐκεῖνος φιλοψυχῆτας, εἶπε
Περσί, ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰσραΐτης, νομίζων, ὅτι
δὲν τὸν φρονεῖς ὁ Δαρῆτος, ὃν ληρῆν ἀίχμύλω-
τος. Καὶ βεβαίως δὲν τὸν ἐφρονεῖς. Τοῦτο δὲ
φοβούμενος ὁ Ἀρταφέρνης, ἐσαύρωσεν αὐτὸν

εὐθύς, ὅτε τὸν ἔφερον εἰς τὰς Σάρδεϊς. Τὴν
 εἰ κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπεμψε πρὸς τὸν Δαρειόν.
 Ἐλυπήθη ὅμως ὁ Δαρεῖος, καὶ ἐπέπληξε πο-
 λὺ τὸν Ἄρπαγον καὶ Ἄρμύνην, διὰ τὴν αἰ-
 ἐμψαν αὐτὸν ζῶντα. Ἐπέταξε ἰκέλευσε, νὰ
 λύσῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ νὰ τὴν θά-
 ψῃ ἐντίμως, ὡς κεφαλὴν ἀνδρὸς μεγάλου,
 καὶ εὐτοχίτου αὐτοῦ τε καὶ τῶν Περσῶν.

δ. κγ'. Ὁ δὲ σόλος τῶν Φοινίκων καὶ Περ-
 σῶν ἐπιχειμάσας εἰς τὴν Μίλητον, ἐκυρίευσεν
 εὐκόλως τὸν δεύτερον γρῖνον τὴν Χίον, Λίσ-
 δον, Τένιδον, καὶ τὰς ἄλλας νήσους. Τοὺς
 εἰ ἐγκατοίκους ἐζήτησαν ἐπιμελῶς πανταχοῦ εἰς
 τὰ θάλασσαν καὶ ὄρη, καὶ ὅπου ἐκρύπτοντο, τὰς
 ἐκτελείωσιν, ὅσα προείπον. Διότι τοὺς μὲν
 εὐειδεις παῖδας εὐνούχιζον, καὶ τοὺς ἔπεμπον
 πρὸς τὸν Δαρειόν· ὁμοίως ἔπεμπον καὶ τὰς καλ-
 λίστας παρθένους. Τὰς δὲ πόλεις καὶ τὰ ἱερὰ
 κατέκαιον. Τὰ αὐτὰ ἔπραττον εἰς πᾶσαν πόλιν
 Ἑλληνικὴν, ἣτις ἔλαβε μέρος τῆς ἐπαναστά-
 σεως. Ἐπειτα δὲ περίπλεον τὸ δυτικὸν μέρος
 τοῦ Ἑλλησπόντου, παρθοῦντες καὶ καίοντες ὡ-
 σαύτως καὶ τὰς ἐκεῖ πόλεις, τὴν Χερσίνησον,
 Πέρωθον, Σηλυβρίαν, καὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ

τὰς λοιπὰς. Οἱ Βυζάντιοι ὁμῶς καὶ οἱ Καλακιδῶνιοι, ἔφυγον πρὶν ἔλθωσιν οἱ Φοίνικες ἐκεῖ, καὶ ἔκτισαν τὴν πόλιν Μισσημῆριαν τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Οἱ δὲ Φοίνικες καύσαντες καὶ αὐτάς, ἦλθον εἰς τὴν Προικόνητον καὶ Ἀρτάκην, καὶ ἔκτισαν καὶ ἐκεῖνας. Ἐπειτα ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν Λερσύνησον, ἵνα πορθήσωσι καὶ τὰς ἐνδοτεράς πόλεις, ὅσας εἶν ἔλαβοι πρότερον. Ἐκυρίευσον τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐκτὸς τῆς Καρδίας τῆς μητροπόλεως τῆς Λερσονήσου, ἐν ἣ ἐξασίλευεν ὁ Μιλτιάδης. Ὁ δὲ Μιλτιάδης ἔφυγεν, ὅτε ἦσαν οἱ Φοίνικες εἰς τὴν Ἰώνιδον. Ἐλαβον ὁμῶς τὸν υἱὸν αὐτοῦ αἰμαλῶτην, ὡς εἴρηται ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ.

§. αδ. Οὔτω τοίνυν ἐδουλώθη τὸ τρίτον ἢ Ἰωνία· πρῶτον μὲν ὑπὸ τῶν Λυδῶν, καὶ ἔπειτα οἷς ὑπὸ τῶν Περσῶν· ἢ οἱ ἐπανδύσεις ἐτακρότητιν ἐξ ἡρώδους. Ἐπειτα οἱ ἐκάλεισιν ὁ Ἀρισφίρνης τοῖς προεστώτασ τῶν Ἰώνων, καὶ ἠνάγκασιν αὐτοῖς, εἰς συνθήκας μεταξὺ αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰδικῇ ὁ εἷς τοῦ ἄλλου, καὶ συγγίζουσαι· ἐμίτροσσι καὶ τὴν γῆρας ἐκείνης πόλεως, καὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς γῆρας ἔταξο καὶ τοὺς φόρους, ὡς ἦσαν καὶ πρότερον. Καὶ οὕτως ἦ-

σύχασεν ἡ Ἰωνία, καὶ ἔμεινεν ὑπὸ τὴν δύνασ-
 ρείαν τῶν Περσῶν πάλιν. Αὕτη δὲ ἡ ἐπανόστασις
 καὶ ὁ ἔμπρησμός τῶν Σάρδεων, καὶ ἡ συμ-
 μαχία τῶν Ἀθηναίων, ἐξηγείωσεν πολὺ τὸ κατὰ
 τὰ τῆς Ἑλλάδος παλαιὸν πάθος τῶν Περσῶν·
 ἔθιν ἤρξαντο εὐθὺς αἱ προετοιμασίαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Δευτέρα ἐπιχείρησις τῶν Περσῶν κατὰ τῆς
 Ἑλλάδος, καὶ κρατηγὸς ὁ Μαρδίνιος.

§. α'. Ἀρ' οὐ δείταξεν οὕτω τὴν Ἰωνίαν
 ὁ Δαρίος, εὐθὺς τὴν ἀντιξωθεὶς τὸν Μαρ-
 δίνιον μὲ κράτευμα πολὺ κατὰ γῆν τε καὶ θά-
 λασσον, εὐὰ κατασκάψῃ τὰς Ἀθήνας; Ὁ δὲ
 Μαρδίνιος ἦεν υἱὸς τοῦ Γωδρύου, υἱὸς πο-
 λὺ, καὶ μάλιστα υἱόγαμος, ἔχων τὴν θυγατέ-
 ρα τοῦ Δαρίου Ἀρτοζώεριν γυναικα. Παταδὸς
 οὖν εἰς τὴν Κιλικίαν (α), ἔπεμψε τὸ πεζὸν κρά-
 τευμα εἰς τὸν Ἑλλησποῦτον· αὐτὸς δὲ παρα-

(α) Πρ. Κρ. 495.

πλίωυ τήν Ἰωνίαν μὲ τὸν εὐόλου, κατέλυσε τὰς τυραννίας τῶν Ἰώνων, καὶ ἀποκατέστησε δημοκρατίας, κολακεύων αὐτοὺς διὰ τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ. Ἔπειτα ἔλθων εἰς τὸν Ἑλλάσποντον, ἐπέρασεν εἰς τὴν Θράκην. Ὁ μὲν λόγος τῆς ἐκστρατείας ἦτον μόνου κατ' Ἀθηναίων καὶ Ἑριτριέων· διότι αὐτοὶ ἦλθον σύμμαχοι τῶν Ἰώνων, καὶ ἔκαυσαν τὰς Σάρδεις· ὁ δὲ κύριος σκοπὸς ἦτον, νὰ κυριεύσῃ ὅσας πόλεις δυνηθῆ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα εὐκολύνη τὴν καταστροφήν τῶν Ἀιλλήνων. Ὄθεν πέμψας τὸν εὐόλου μὲ τὰς ἀνηκούσας παραγγελίας, ἐπορεύετο αὐτὸς μὲ τὸ πεζὸν διὰ ξηρᾶς.

§. β'. Ὁ μὲν εὐόλος ἐκυρίευσεν πρῶτον τὴν Θάσον, ἔπειτα ἐπέρασεν εἰς τὰ ἀντικέρα παραθαλάσσια τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐκείθεν εἰς τὴν Ἀκαυθον· ἔπειτα ἐπέστρεψε, νὰ περιπλεύσῃ τὸν Ἄθωνα. Ἐκεῖ δὲ συνίδη ἀνεμὸς βορρῆς σφοδρότατος, καὶ τρικυμία μεγίστη, καὶ συνέτριψε τριακῆσια πλοῖα τοῦ εὐόλου εἰς τοὺς σκοπέλους τοῦ Ἄθωνος, ὅπου ἐπνίγησαν καὶ ἄνθρωποι ὑπὲρ τὰς εἴκοσι χιλιάδας. Ὁ δὲ Μαρδόνιος ἐρχόμενος πρὸς τὴν Μακεδονίαν, ἐστρατοπέδευσε πρὸς τὰ σίνορα αὐτῆς καὶ τῆς Θρά-

κης, ὅπου ἦσαν οἱ Βρύγοι, ἔθνος τῆς Θράκης. Οὗτοι δὲ οἱ Βρύγοι ἐπιπέσυντες τὴν νύκτα ἐξαίφνης εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, ἐφόνισσαν πολλοὺς, ἐπλήρωσαν καὶ αὐτὸν ἐν Μαρδόνου. Ἐκάθησιν ὁμῶς ἐκεῖ, ἕως οὗ ὑπέταξεν αὐτοὺς, ἔπειτα ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἀσίον διὰ τὴν δυσχρίαν ἀμφοτέρων τῶν στρατευμάτων.

δ. γ'. Τοῦ δὲ δευτέρου χρόνου κατηγορήθησαν οἱ Θάσιαι, ὅτι παρεσκευάζοντο εἰς ἐπαγασσιν. Ὅθεν ἐπέμψεν ὁ Δαρεῖος προσαγῆν, ἵνα καταδαρῆσιν τὰ τείχη τῆς πόλεως, ἵνα πέμψωσι καὶ τὰς τριήρεις αὐτῶν εἰς τὰ Ἄδελφρα. Φροβηθέντες τοίνυν οἱ Θάσιαι, ἐξετέλεισαν τὴν προσαγῆν. Ἐπειτα δὲ, θίλων ἵνα δοκιμάσῃ τοὺς Ἕλληνας, ἃν παροτίδωνται ἐκουσίως, ἢ ἔχουσι σκοπὸν ἵνα ἀντισταθῶσιν, ἐπέμψεν κήρυκας εἰς τὴν Ἑλλάδα (α), ἵνα ζητήσωσι γῆν καὶ ὕδωρ. Ἐπειτα ἐπέμψεν προσαγῆν εἰς ὅλους τοὺς παραθαλασσίους τόπους αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμάζωσι πλοῖα πολεμικὰ καὶ φορηγὰ. Ἐδῶκαν δὲ γῆν καὶ ὕδωρ πρὸς τοὺς κήρυκας πολλοὶ ἠπειρώται Ἕλληνας, ἢ πάντες οἱ ἠθιωταί, ὡς ἢ οἱ

(α) Πρὸ Κρικῶν 294.

Λίγυηται. Ὄθιν εἰ Ἀθηναῖοι ἐπεμψαν πρίσ-
 βεις εἰς τὴν Σπάρτην περὶ τούτου. Ἦσαν δὲ
 τότε βασιλεῖς τῆς Σπάρτης ὁ Κλεομένης καὶ
 Δημόρατος, ὅς τις ἐμίσει τὸν Κλεομένην. Οἱ
 δὲ Σπαρτιάται ἐπεμψαν τὸν Κλεομένην εἰς τὴν
 Λίγυαν, ἵνα συλλάβῃ τοὺς πρωταίτους τοῦ
 μηδισμού. Δὲν ἐδυνήθη ὁμοῦς, καὶ ἐπέσειπεν
 ἄπρακτος· διότι ὁ Δημόρατος ἐπραττε τὰ ἐναν-
 τία, βοηθῶν τοὺς Λίγυητας· καὶ μάλιστα θύ-
 βησε καὶ αὐτὸν πρὸς τοὺς Ἐφόρους, ὅτε ἔλει-
 πεν εἰς τὴν Λίγυαν. Ὁ Κλεομένης ὁμοῦς ὑπερ-
 τέρησας, ἐδίωξε τὸν Δημόρατον, ὅς τις κατέ-
 φυγεν εἰς τὴν Περσίαν. Ἐδίχθη δὲ αὐτὸν φι-
 λοφρόνως ὁ Δαρειος, ἔδωκε καὶ πόλεις εἰς τρο-
 φὴν αὐτοῦ. Ἐπειτα δὲ κρατεύσαντες οἱ δύο
 βασιλεῖς τῆς Σπάρτης εἰς τὴν Λίγυαν, ὁ Κλεο-
 μένης καὶ Λεωτυχίδης, ὅς τις ἐδασίλευσεν
 ἀντὶ τοῦ Δημόρατου, ἔλαβον δέκα Λίγυητας
 τοὺς ἐπισημοτάτους, καὶ ἐπεμψαν αὐτοὺς ἐνε-
 χυρα εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὄθιν ἀνεκαίνισθη πάλιν
 ὁ μεταξὺ Ἀθηναίων καὶ Λίγυητῶν πόλεμος,
 καὶ συνέδησαν πολλὰ, περιπλέχθησαν καὶ ἄλ-
 λαι πολλαὶ πόλεις εἰς τὸν πόλεμον τούτον.
 Ἐπαυσε δὲ αὐτὸν ὁ Οἰμισοκλῆς ὕδαρον, ὡς

ρήνεται. Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἔρριψαν εἰς τὸ βάραθρον τοὺς κήρυκας τοῦ Δαρείου· οἱ δὲ Σπαρτιάται ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ, ἵνα λάθωσιν ἐκεῖθεν γῆν καὶ ἕδωρ, εὖλα ἀπίθανον, οὗτοι μὲν εἰς τὸ φρέαρ, ἐκεῖνοι δὲ εἰς τὸ βάραθρον. Τοιοῦτον τέλος ἔλαβε καὶ ἡ δευτέρα ἐπιχείρησις, καὶ τοῦ Μαρδονίου ὁ ἐρατὸς, ὅστις ἦλθε μέχρι τῆς Ἀκάνθου καὶ τοῦ Ἄθωνος, ὑπέταξε καὶ τὴν Θόσον, καὶ τοὺς Βρύγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Τρίτη ἐπιχείρησις καὶ ἐκστρατεία τῶν Περσῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ στρατηγοὶ δύο ὁ Δαίτις καὶ Ἀρταφέρνης.

§. α΄. Ἡ δυσυχία τοῦ Μαρδονίου εἰς ἐταπεινώσει τὸ φρόνημα τοῦ Δαρείου, ἀλλ' ἐκίνησεν αὐτὸν εἰς πλείονα προσοχὴν, καὶ ἰσχυρωτέραν παρασκευήν. Ἐπειδὴ τὰ πλούτη τῆς Ἀσίας καὶ οἱ ἄπειροι ὑποκείμενοι, ἦσαν δύο πηγαὶ ἀνεξάντλητοι. Περικίνουν δὲ αὐτὸν συνεχῶς καὶ οἱ Πεισιπρατίδαι, ποθοῦντες τὴν

τυραννίαν τῶν Ἀθηναίων. Ὅθιν ἀφ' οὗ παρ-
 σκευάσθησαν τὰ πλοῖα, καὶ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα,
 διώρισεν δύο στρατηγοὺς, τὸν Δῶτιν καὶ Ἀρτα-
 φέρην, καὶ παρήγγειλε, νὰ σζαυδραποδίσει
 τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἐπίτρον, καὶ νὰ κομί-
 σαι τὰ ἀνδράποδα εἰπρασίην αὐτοῦ. Ὁ μὲν
 Ἀρταφέρνης οὗτος ἦτον υἱὸς τοῦ ἀρχαίουτος Ἀρ-
 ταφέρου τοῦ Σατράπου τῶν Σέρδων, καὶ
 ἀνιψιὸς τοῦ Δαρείου. Ὁ δὲ Δῶτις ἦτον Μη-
 δος τὸ γένος· καὶ διὰ τοῦτο λέγουσιν οἱ Ἱστο-
 ρικοὶ τὸν πόλεμον τοῦτον Μηδικόν· ἐπειδή εἶ-
 χε τὸ πᾶν κράτος τῆς στρατηγίας ὁ Δῶτις, Μη-
 δος ὢν καὶ ἐμπειρότερος τοῦ Ἀρταφέρου.
 Τὸν δὲ μετὰ ταῦτα πόλεμον τοῦ Ξέρξου λέ-
 γουσι Περσικόν. Ὅθιν ὁ Πλούταρχος λέγει τὸν
 μὲν Μιλτιάδην Μηδικόν, τὸν δὲ Θμισο-
 κλῆν Περσικόν.

§. β'. Καταβάντες οὖν οὗτοι εἰς τὴν Κιλι-
 κίαν, ὅπου συνηθροίζετο καὶ ὁ εὐλος, καὶ πᾶ-
 σα ἢ ἀποσκευὴ, καὶ ἐμβιδάσσαντες καὶ τὸ πε-
 ζὸν στρατεύμα εἰς τὰ πλοῖα, περίπλευσαν τὴν
 Ἰωνίαν μέχρι τῆς Σάμου, ἔχοντες ἑξακοσίας
 τριήρεις, ἐκτὸς τῶν φορηγῶν καὶ ἱππαγωγῶν
 πλοίων. Ἐκείθεν δὲ ἀνήχθησαν κατ' εὐθείαν εἰς

τὴν Νόξον, ἵνα κυριεύσῃ τὰς Κυκλάδας νή-
 σους πρῶτον· ἢ ἐφοβοῦντο νὰ περιπλεύσῃ τὸν
 Ἄθωνα, διὰ τὴν θυρυλίαν τοῦ Μαρδουίου.
 Ἦσαν ὅμως καὶ τὸ πάθος τῆς Νόξου, ἐκ τῆς
 προίρας ἐκστράτας. Οἱ δὲ Νόξιοι φοβηθέντες,
 ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη καὶ δάση. Ὅθιν ἐξανδρα-
 πυδίσαντες ὅσους ἴθασαν, ἔκαυσαν τὴν πόλιν
 καὶ τὰ Ἴρα. Ἐπειτα περιήρχοντο τὰς ἄλλας
 νήσους, τὰ αὐτὰ ποιοῦντες πανταχοῦ. Ὅθιν
 οἱ Δῆλιοι ἀκούοντες αὐτὰ, ἔφυγον εἰς τὴν Τῆνον.
 Ὁ Δᾶτις ὅμως δὶν ἔφερε τὸν εὐχέλων εἰς τὴν
 Δῆλον, εὐλαβούμενος τὸ ἱερόν τοῦ Ἀπόλλω-
 νος, ἀλλ' ἐξάθη ἀπίσαντι τῆς Δῆλου εἰς τὴν
 νῆσον Ἐρηνίαν καλυμμένην. Ἐπειτα ἐμῆυσε
 πρὸς τοὺς Δηλίους, νὰ ἐπιτρέψωσιν ἀπόδω-
 λειψαί, ὅτι ἔχει πρᾶσαγὴν παρὰ τοῦ βασιλείως,
 νὰ μὴ βλάψῃ τὴν γῶραν ἐκείνην, ὅπου ἐγεν-
 τήθησαν οἱ δύο θεοί, ὁ Ἀπόλλων θελουότι
 καὶ ἡ Ἄρτεμις. Τότε ἔκαυσε τριακοσίων τα-
 λάντων λιθανωτὸν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλ-
 λωνος, ἔπειτα ἀνεχώρησε. Τότε ἐσιίσθη πρῶ-
 τον καὶ ὕσατον ἡ Δῆλος, ὡς ἔλεγον οἱ Δῆ-
 λιοι, προμηνύουσα τὰ συμβήσομενα κακὰ εἰς
 τὴν Ἑλλάδα. Ἐπειδὴ ὅσα κακὰ συνέβησαν

κατὰ ταύτας τὰς τρεῖς γενεάς, τοῦ Δαρείου, Ξέρξου καὶ Ἀρταξέρξου, εἰν συνίβησαν εἰς τὰς προτέρας εἰκοσι γενεάς τῶν Περσῶν. Περιπλεύσαντες οὖν καὶ τὰς ἄλλας νήσους, καὶ λαβούτες φράτευμα, καὶ τοὺς παῖδας τῶν νησιωτῶν ἐνέχυρα, ἤλθον εἰς τὴν Κάρυτον τῆς Κύβου, καὶ ἔλαβον αὐτὴν διὰ πολιορκίας. Ἐπειδὴ οἱ Κάρυσιοι εἰν ἤθελον, νὰ δώσωσι βοήθειαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων.

δ. γ'. Μαθόντες δὲ οἱ Ἑρετριεῖς, ὅτι ἤρχοντο κατ' αὐτῶν, ἐζήτησαν βοήθειαν παρὰ τῶν Ἀθηναίων. Ἔρχον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τίσσaras χιλιάδας ἀποίκους εἰς τὴν Χαλκιδικὴν τῆς Κύβου, καὶ ἔπειψαν αὐτοὺς εἰς βοήθειαν. Ὅμως οἱ Ἑρετριεῖς ἐδιχογνωμήσαν, καὶ τινεῖς μὲν αὐτῶν ἤθελον, νὰ φύγωσι πρὸς τὰς ἄκρας τῆς νήσου, καὶ νὰ ὀρήσωσι τὴν πόλιν· ἄλλοι δὲ παρεκκρούαζον τὴν προδοσίαν, ἐλπίζοντες κέρδη ἰδιαίτερα παρὰ τῶν Περσῶν. Ταῦτα δὲ βλέπων ὁ Λισχίνης, πολίτης ἐπίσημος τῶν Ἑρετριέων, εἶπε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, νὰ ἀναχωρήσωσιν, ἵνα μὴ φανερωθῶσι καὶ αὐτοὶ ἀνωφελῶς καὶ ἀδίκως. Ὅτεν ἀνεχώρησαν εἰς τὸν Ἰβρωπόν. Ἐλθόντες τοίνυν οἱ Πέρσαι, ἐσα-

θησα. ἴ τρία μέρη, εἰς τὰς Ταμύνας, Χοι-
 ρίας κα. Λιγίλιαν. Ἐπειτα ἐξιθύντες ἐπαλιόρ-
 κουν ἕξ ἡμέρας τὴν Ἐρετριαν, προσβάλλουτες
 συνεχῶς εἰς τὸ τεῖχος, ὥς ἐφρουρεύθησαν πολ-
 λοι ἐκατέρωθεν. Τὴν δὲ ἐβδόμην ἡμέραν πα-
 ρίδωκαν αὐτὴν δύο πολῖται, Κύφορδος καὶ Φί-
 λογρος καλούμενοι. Οἱ δὲ Πέρσαι συλήσαν-
 τες καὶ καύσαντες τὰ Ἱερὰ εἰς ἐκδίκησιν
 τῶν Ἑσθίων, ἐξηυδραπόδισαν τοὺς πολί-
 τας, κατὰ τὴν προσαγὴν τοῦ Δαρείου. Ἐ-
 πείτα περσευάζον τὴν ἀπόδασιν εἰς τὴν Ἀτ-
 τικὴν, καὶ ἐβουλεύοντο, εἰς ποῖον μέρος εὐ-
 γεινὴ ἢ ἀπόδασις. Εἶχον δὲ καὶ τὸν Ἰππίαν
 τὸν Πεισιρροτιδῆν εἰς τὸν ρόλον, ἵνα κατα-
 ρήσωσιν αὐτὸν τύραννον τῶν Ἀθηναίων. Οὗ-
 τος τοίνυν συνεβούλευσε, εὐεγειν εἰς τὸν Με-
 ραθῶνα ἢ ἀπόδασις, ὅπου εἶναι πεδία ἄρμο-
 δία διὰ τὸ ἱππικόν, καὶ ὁ τόπος προσηυῆς
 διὰ ροστόπειον καὶ μάχην. Ὅθεν ἀφῆκαν τοὺς
 αἰχμαλώτους Ἐρετριεῖς εἰς τὴν πλησίον τοῦ
 Μεραθῶνος εἴησαν Λιγίλιαν, καὶ φρουρὰν εὐ-
 τοὺς φυλάττει, ἔπειτα ἐξῆλθον εἰς τὸν Μερα-
 θῶνα.

§. δ. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἀκούοντες ταῦτα,

Ε •

παρσκευάζοντο μί βίαν, συνάγουτες καὶ τοὺς
 θεῖλους, καὶ μόλις ἠτοίμασαν ἑνὴν χιλιάδα
 στρατεύμα. Ἦλθον ὁμῶς καὶ χίλιοι Πλαταιεῖς,
 εἰς τὸν Μαραθῶνα, καὶ οὕτως ἐγένοντο δέκα
 χιλιάδες. Διὰ ταύτην τὴν βοήθειαν καὶ προ-
 θυμίαν τῶν Πλαταιέων, ὅτε ἤγχετο ὁ Κήρυξ
 τῶν Ἀθηναίων εἰς τὸς ἑορτὰς ὑπὲρ εὐδαιμο-
 νίας τῶν Ἀθηναίων, ἔλιγε καὶ ὑπὲρ τῶν Πλα-
 ταιέων. Κυήργετῆσαν ὁμῶς πρότερον καὶ οἱ
 Ἀθηναῖοι αὐτούς. Ἐπεμψαν καὶ εἰς τὴν Λακε-
 δαίμωνα τὸν ἡμεροδρόμον Ψιδιππίδην, διὰ
 βοήθειαν, καὶ ἠτοίμασαν καὶ ἐκεῖνοι δύο χι-
 λιάδας, ἀλλὰ οὐκ ἐδύναντο εὐα στρατεύσασαι
 πρὶν τῆς πανσέληνου, καὶ ἀ τοῖς νόμοις αὐ-
 τῶν· ὅθιν περιέμεινεν τὴν πανσέληνον. Ἐλθόν-
 τες οὖν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸν Μαραθῶνα,
 ἐκρατοπέδευσαν εἰς τὸ τίμιον τοῦ Ἡρακλείου.
 Στρατηγοὶ δὲ τούτων ἦσαν δέκα, εἰς ἀφ' ἑκά-
 στης φυλῆς, ἐξ ὧν ἦσαν ἐπισημότατοι, ὁ Μιλ-
 τιάδης, Ἀριστιδῆς καὶ Θιμιστοκλῆς, καὶ ὁ
 Πολέμαρχος Καλλίμαχος. Οὗτοι τοῖσιν ἐ-
 δόντες τὸ πλῆθος τῶν Περσῶν ἐδιχρογνώμη-
 σαν, καὶ ἤθελόν τινας, εὐα ἐπιστρέψωσιν εἰς
 τὰς Ἀθήνας, καὶ εὐα ἀνθίσταται ἀπὸ τοῦ τρι-

χρους. Ἄλλαι δὲ ἤθελον, καὶ πολέμησασιν ἐκεῖ,
 ὧν πρῶτος ἦτον ὁ Μιλτιάδης· ὅθιν κατήντησε
 τὸ πρῶγμα εἰς ψήφοριαν, καὶ ἐγίνοντο ἰσά-
 ριστοι αἱ ψῆφοι. Ἐπειπεν ὁμως καὶ προσεθῆ
 εἰς τὸ εὖ μέρος καὶ ἡ ψῆφος τοῦ Πολεμάρχου
 ὑπερον, κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ· ἐπειδὴ
 ἦτον καὶ εὐκείνος ἰσοψῆφος τοῖς στρατηγοῖς.
 Εἰς ταύτην ὄρα τὴν περίσσειαν ἐμελλε, καὶ κρί-
 νη τὴν διαφοράν ἡ ψῆφος τοῦ Πολεμάρχου.
 Ὅθιν ἔρχεται πρὸς αὐτὸν ὁ Μιλτιάδης, καὶ
 εἰπὼν τὰ συμφέροντα, ὡς εἴρηται ἐν τῷ βίῳ
 αὐτοῦ, εἰσεὶν αὐτόν. Καὶ οὕτως ἐπεκυρώθη
 ἡ γνώμη τοῦ Μιλτιάδου. Ἦτον μὲν συνήθεις,
 καὶ διοικῆ ἕκαστος τῶν στρατηγῶν μίαν ἡμέραν
 ὅλον τὸ κράτεισμα, ἀλλὰ διώρθωσαν καὶ τοῦ-
 το οἰκονομικῶς, καὶ ἐδόθη ἡ στρατηγία τῆς
 μάχης εἰς τὸν Μιλτιάδην. Συνήργησε δὲ εἰς
 τοῦτο μάλιστα ὁ Ἄριστιδης.

**Μάχη ἐν Μαραθῶνι, καὶ στρατηγὸς
 ὁ Μιλτιάδης, ὁ Μηδοκτόνος.**

**§. Ε'. Οἱ μὲν Πέρσαι ἐκρατοπέδουσιν εἰς
 τόπον ἐπωριλίστατον, ἐν περιοχῇ διακοσίων**

Ε 3